

Evidenční list:

Katastrální území:	Mohelno
Administrativní název obce:	Mohelno
Okres:	Třebíč
Trať:	„Plevovce“
Souřadnice:	kruh o poloměru přibližně 100 m se středem přibližně v okolí bodu N49° 06.252' E16° 09.052' (WGS-84)
Kultura:	epigravettien, kultura s moravskou malovanou keramikou
Areál:	sídliště
Druh nálezů:	pozůstatek obydlí (epigravettien), sídlištní objekty (MMK)
Aktivity:	sídlištní
Doba výzkumu:	31. 5. – 3. 6. 2016; 4. 4. 2017, 21.12.2017; 18.–22. 6. 2018
Vedení výzkumu:	Petr Škrdla
Technická spolupráce:	Tereza Rychtaříková, Jaroslav Bartík
Inv. Číslo:	1/16–77/16; 1/17; 1/18–3/18; K1/16-K5/16; K1/18-K4/18
Uložení terénní dokumentace:	ARUB
Uložení nálezů:	ARUB
Zprávu podávají:	Petr Škrdla, Jaroslav Bartík, Tereza Rychtaříková, Miriam Nývltová Fišáková

V Brně,

Petr Škrdla, v. r.

Tato zpráva navazuje na zprávu o prvních průzkumech lokality, která je uložena v Archívu Archeologického ústavu AV ČR v Brně, v. v. i. pod č. j. 504/2013, na zprávu o výzkumu v roce 2013, která je uložena v Archívu Archeologického ústavu AV ČR v Brně, v. v. i. pod č. j. 4096/2013, a na zprávu, která je uložena v Archívu Archeologického ústavu AV ČR v Brně, v. v. i. pod č. j. 1962/2014.

1. Úvod

Výzkum lokality Mohelno-Plevovce v letech 2016–2018

V průběhu let 2016–2018 byla lokalita Mohelno-Plevovce v návaznosti na předchozí výzkumy dále sledována a zkoumána. Cílem výzkumů byla dokumentace a záchrana archeologických památek, ohrožených periodicky kolísající hladinou vodní nádrže Mohelno (obr. 1). Výzkumy byly umožněny díky několikadenním plánovaným technologickým odstávkám, kdy byla snížena hladina přehrady na úroveň minimálního nadržení a byl tak umožněn výzkum v jindy periodicky zaplavovaném území.

Výzkum byl soustředěn na prozkoumání a záchranu všech archeologických situací, které byly na zaplavovaném území zachyceny. Soustředili jsme se jak na rozšíření prozkoumané plochy v prostoru pláže, především v bezprostředním okolí kamenné struktury B (KSB), tak na nově objevené pozůstatky sídlištních aktivit lidu s moravskou malovanou keramikou. Zároveň probíhal další průzkum periferie koncentrace AC1.

2. Výzkum v prostoru pláže

V rámci výzkumů v letech 2016–2018 jsme systematicky rozšiřovali prozkoumanou plochu v prostoru pláže, tj. v místě, kde dochází k plošné erozi – mezi břehem při hladině v úrovni minimálního nadržení a územím, kde plošná eroze přechází v kanálovou. Soustředili jsme se především na bezprostřední okolí kamenné struktury B. Výzkum probíhal v již vytyčené souřadné síti (z roku 2012), kdy plocha sítě byla rozdělena na sektory o rozměrech 1 x 1 m, které byly dále členěny na subsektory o rozměrech 0,5 x 0,5 m. Jednotlivé sektory byly odkrývány po vrstvách a celý objem prokopaného sedimentu byl plaven na sítěch s rozměry ok 2 x 2 mm. Veškeré artefakt zachycené makroskopicky byly samostatně zaměřovány v osách X a Y. V letech 2016–2018 tak byla prozkoumána plocha 2x5 m².

Zvolená metodika kladla důraz především na přesnou lokalizaci nalezených artefaktů a výplavů, umožňující provedení prostorové analýzy, která je klíčová pro celkovou interpretaci kamenné struktury B a pro možnost jejího porovnání s kamennou strukturou A, odkrytou v roce 2013. Postupné rozšiřování plochy v bezprostředním okolí KSB je klíčové pro pochopení sídlištních aktivit epigravettienů a pro ověření již dříve vyslovených hypotéz (Škrdla et al. 2016).

Výsledky výzkumu KSB v letech 2016-2018 (obr. 2)

Během exkavace KSB se podařilo makroskopicky zachytit celkem 81 souřadně zaměřených artefaktů (tab. 1) a 9 kostěných nálezů (tab. 2). Nejčastěji zastoupenou surovinu představuje křišťál (52 ks; 64,2 %), dále křemen (13 ks; 16 %), křemičitá zvětralina (7 ks; 8,64 %) a eratický silicit (5 ks; 6,17 %). Ostatní suroviny jsou zastoupeny jedním až dvěma kusy (rohovec typu Krumlovský les, radiolarit, moravský jurský rohovec). Tato skladba surovinového spektra odpovídá skladbě artefaktů získaných výzkumem v roce 2014 a

poukazuje na výraznou vazbu na lokální a regionální suroviny, ojediněle doplněné o vzácnější importy.

Získané artefakty představují z valné části debitáž, doplněnou 6 škrabadly a dvěma odštěpovači. Mezi artefakty jsou zahrnuty též nalezené kusy suroviny, které však ve většině případů nesou stopy opracování.

Plavením veškerého prokopaného materiálu bylo získáno 327 artefaktů (tab. 3), z toho 4 mikrolity.

3. Povrchový průzkum v prostoru lokality

Výzkum v oblasti kanálové eroze, tj. mezi pláží a lesem

Tato oblast je pokryta sítí různě zahloubených koryt, z nichž nejhlubší a nejširší jsou ta na východním a západním okraji plochy (obr. 3). Během sledovaného období se však výrazně zahloubila a rozšířila i dvě koryta uprostřed plochy. Koryta jsou průběžně sledována a materiál z nich ukládán odděleně. Získané údaje jsou použitelné k predikci intaktních situací, které koryta prořezávají.

V roce 2018 jsme se zaměřili na štěrkové sedimenty uložené na dnech východního a západního koryta. Materiál byl shromažďován po jednotlivých úsecích (v případě východního koryta), abychom mohli studovat jeho rozložení v průběhu koryt. Shromážděné sedimenty jsme postupně transportovali k vyplavení na sítu s rozměrem oka 3 mm.

Východní koryto

Východní koryto bylo detailně sledováno i po ukončení výzkumu koncentrace AC2. Celkově se tak podařilo shromáždit kolekci čítající již více než 200 artefaktů. Artefakty jsou vyrobeny převážně z eratického silicitu (146 ks, z toho zlomek mikročepel s otupeným bokem, dvojité klínové rydlo/mikrojádru, další klínové rydlo/mikrojádru, kombinované rydlo – hranová rydla na příčné retuši na protilehlých koncích čepel, jednoduché rydlo na vkleslé příčné retuši, příčné šikmo retušovaná čepel a zlomek podélně retušovaného artefaktu). V jednom případě (čepel z hrany jádra) je přítomen silicit Krakovsko-čenstochovské jury. Dále je přítomen blíže nedefinovaný kvalitní silicit šedočerné barvy (2 ks). 18 kusů je zastoupen radiolarit (docela pestrých barev, nelze proto vyloučit i jiný než karpatský zdroj), v jednom případě s reliktem valounového povrchu (hranové rydlo na vkleslé retuši). Dalšími nástroji z radiolaritu jsou dvě nízká škrabadla na úštěpech. Za pozornost stojí i fragment valounu amfibolitu, na kterém sice nejsou stopy lidské činnosti, ale způsob fragmentace je poměrně neobvyklý a naznačuje antropogenní zásah. Všechny výše popsané artefakty mají převládající čepelovitý charakter a odpovídají epigravettienmu typu AC. Z dalších surovin je možné zmínit 5 ks plasmu a 3 ks rohovec typu Krumlovský les (v jednom případě varieta 2). Z rohovce typu Krumlovský les, varieta I je vyrobeno čepelové škrabadlo s boční retuší. Hlavice škrabadla je masivní a dala by se zařadit do kategorie atypických karenoidálních škrabadel. Za pozornost stojí 7 artefaktů vyrobených z křišťálu v doprovodu dvou amorfních kusů a úštěpu křemene. Poslední skupina surovin (plasma, rohovec typu Krumlovský les, křišťál a křemen) nepochybně souvisí s fází epigravettienmu KS. Četné jsou i nálezy z neolitu.

V roce 2018 bylo východní koryto rozděleno na úseky mezi AC2 a soutokem s levobřežním přítokem ve směru od AC1 a nad soutokem. Navíc bylo odděleně sledováno zmíněné levobřežní koryto. Začistěním východního koryta v jeho spodní části, tj. mezi AC2 a soutokem s

levobřežním přítokem, bylo zjištěno, že v tomto úseku se již koryto zařezává do podložní intaktní spraše a veškerý materiál je v něm tudíž uložen druhotně (ten totiž podle dřívějších stratigrafických pozorování pochází z poloh svahových sedimentů v nadloží spraše; obr. 4)). Nad soutokem i v celém levobřežním korytě jsou naopak prořezávány ještě stále svahové sedimenty a podložní spraše nebylo dosud dosaženo. Materiál z části koryta pod soutokem čítá pouze 8 artefaktů (po jednom kusu radiolarit a křišťál, jinak eratický silicite, ze kterého je i rydlo na příčné retuši). Materiál z úseku nad soutokem s levobřežním přítokem (19 ks) je surovinově velmi pestrý – převažuje eratický silicite (9 ks), následován radiolaritem (4 ks), plasmou (3 ks), obsidiánem (2 ks) a křišťálem. Artefakty z křišťálu a plasmy se v epigravettienu AC1 a AC2 nevyskytly, naopak jsou doloženy v materiálu z kamenných struktur KSA a KSB a indikují tak nějaké další aktivity související s touto fází osídlení. Specifický mikrolitický nástroj – obdélník s otupeným bokem – a další větší čepele dokládají taktéž přítomnost aktivit souvisejících s AC1 a AC2. Dále je třeba zmínit přítomnost dvou obsidiánových artefaktů – masivního škrabadla a mikrojádra. Artefakty z této suroviny je obtížné přiřadit k jedné z fází, protože ve stratifikovaných kolekcích se tato surovina nevyskytla. S jistotou můžeme pouze konstatovat, že nenáleží neolitu. Původně se předpokládala vazba spíše na AC, ale vzhledem k charakteru mikrojádra – drobné, klínové s klínovitě upraveným distálním koncem nelze vyloučit, že by mohlo souviset i s epigravettienem typu KS (i když v pětitisícové intaktní kolekci dosud nebyl doložen). Každopádně je možné dosavadní poznámky shrnout do konstatování, že ve sledovaném prostoru mohou být v budoucnu objeveny další intaktní polohy, ať už fáze KS, nebo AC, či samozřejmě i neolitu.

Levobřežní přítok

Toto krátké koryto, které je situováno mezi koncentracemi AC1 a AC2, poskytlo pouze drobnou kolekci artefaktů z eratického silicitu (včetně klínového rydla) a ojedinělý radiolarit, které mají čepelovitý charakter odpovídající epigravettienu typu AC. Ovšem nepravidelné jádro z patinované plasmy naznačuje i možnou přítomnost epigravettienu typu KS.

Západní koryto

Toto koryto dosud poskytlo jen ojedinělé doklady paleolitické industrie. Materiál ze dna koryta byl v roce 2018 proplaven a koryto začištěno podobně jako v případě východního koryta (obr. 5). Paleolitické artefakty byly v tomto prostoru opět jen ojedinělé a zatím nenaznačují přítomnost intaktních situací. Dohromady bylo dosud získáno pouze 5 artefaktů z eratického silicitu, dva z radiolaritu (spíše karpatské provenience) a dva přepálené artefakty, které ovšem nemusí být paleolitické. Charakter artefaktů odpovídá epigravettienu typu AC. V prostoru západního koryta byl ale výrazně zastoupen neolitický materiál. Zachištění koryta umožnilo identifikovat dva zahloubené objekty, které koryto prořízlo. Jeden z nich byl prozkoumán kompletně, druhý zatím jen částečně – viz kapitola o výzkumu neolitu.

Prostřední koryto

Toto zdvojené koryto probíhá přibližně uprostřed mezi východním a západním korytem. Dosud není zahloubeno až na podložní spraš. Z tohoto prostoru byla získána kolekce 16 artefaktů z eratického silicitu, které mají charakter epigravettienu typu AC. Ojediněle se vyskytly i neolitické artefakty.

Profil a haldy v prostoru AC1

Sledováním prostoru AC1 byla získána kolekce již více než 30 artefaktů vyrobených výhradně z eratického silicitu. Nálezy pocházejí jak z rozplavených hald, které zbyly po výzkumu, tak přímo z profilu, a to jak severně, tak jižně od AC1. Drobná koncentrace (4 artefakty)

byla zachycena v profilu přibližně 5 m jižně AC1 a ojedinělý artefakt až 15 m od AC1. V kolekci je zastoupeno jedno charakteristické bipolární jádro těžené z úzké hrany v doprovodu série 7 větších čepelí a 3 nástrojů (škrabadlo v kombinaci s hranovým rydlem na šikmě retušované hraně, škrabadlo na zlomku hřebenové čepele a zlomek čepele s příčnou retuší), zbytek tvoří úštěpy.

Vrchol reliktu terasy nad pláží

Na vrcholu tohoto podélného útvaru lemujícího pláž z východu byl získán ojedinělý artefakt – škrabadlo na krátké čepeli z eratického silicitu.

Pláž v okolí kamenných struktur

Při povrchovém průzkumu jsme se snažili vyčleňovat i materiál z nejbližšího sousedství zkoumaných kamenných struktur, protože byl oprávněný předpoklad, že tento materiál pochází z erozí narušených intaktních situací v rámci struktur a jejich nejbližšího okolí. Nicméně je nutné připustit, že tato kolekce není homogenní a obsahuje i materiál dopravený vodou z vyšších částí lokality. Tento fakt nejlépe dokládají ojedinělé rovné čepele, čtyři přepálené artefakty a zejména přítomnost neolitických artefaktů. Surovinově v této kolekci převládá eratický silicit (100 ks) nad křišťálem (18 ks), ojediněle se objevila plasma (5 ks), radiolarit (2 ks) a šedočerný rohovec (1 ks). Za pozornost stojí jádra z plasmy a křišťálu (po jednom kusu), mikro jádro/rydlo z radiolaritu, kombinace škrabadlo/rydlo z křišťálu a čepelka s otupeným bokem z eratického silicitu. Poslední jmenovaný artefakt opět naznačuje kontaminaci epigravettienem typu AC.

Celá plocha pláže

Do této skupiny jsou zařazeny artefakty, které byly nalezeny v prostoru pláže mimo dílčích koncentrací (kamenné struktury, AC1). Po poslední publikaci materiálu v AR (Škrdla et al. 2014) byla získána kolekce téměř 250 artefaktů, ve které se opět prosazují obě facie – jak epigravettien typu AC (4 mikročepelky s otupeným bokem, u dvou z nich přítomna i příčná retuš, hranová rydla), tak epigravettien typu KS (ze surovin křišťály a plasmy) reprezentovaný i charakteristickými nástroji – dvěma odštěpovači z křišťálu a dvěma atypickými karenoidálními škrabadly z eratického silicitu. Opět se prosazuje i neolit.

4. Výzkum objektů kultury s moravskou malovanou keramikou

V souvislosti s průzkumy a čištěním západního koryta byly identifikovány dva erozí poškozené neolitické objekty. První z nich (obj. 500; obr. 6) byl objeven přibližně uprostřed aktuální délky západního koryta v místě, kde se jeho průběh pravouhle zalamuje. Střed objektu můžeme vztáhnout ke koordinátám (49.104398° N; 16.150074° E). Jednalo se o jámu relativně pravidelného obdélníkovitého tvaru se zaoblenými rohy a plochým dnem, orientovanou v ose SV-JZ. Rozměry v maximálních hodnotách činili 312 cm na délku a 198 cm na šířku. Hloubka objektu se pohybovala od 36 do 42 cm, přičemž ze zdokumentovaného podélného profilu je také patrné, že v nadloží objektu spočívá cca 40 cm mocná vrstva svahového sedimentu (kontext 100). Stěny jámy byly lehce skosené, profil objektu tak můžeme definovat jako mírně trapézovitý.

Ve výplni se podařilo determinovat tři makroskopicky odlišitelné uloženiny. Zatímco v jižní části objektu byla výplň tvořena nevýraznou světle šedohnědou vrstvou (kontext 101), severní část tvořila, na drobné uhlíky bohatá, tmavě šedohnědá uloženina (kontext 102). Odlišitelná pak byla také samotná báze objektu, na které spočívala tenká vrstvička světle okrově hnědého, jílovitého sedimentu (kontext 103).

K zajímavým pozorováním patří zajisté rozložení archeologických nálezů v rámci objektu (obr. 7). Kromě střepového keramického materiálu (obr. 10), štípané (obr. 16) a broušené kamenné industrie (obr. 18) nacházející se ve výplni, bylo objeveno na podlaze objektu několik artefaktů v poloze „in-situ“. Patří k nim velký ruční mlýnek (ležák, respektive spodní kámen; obr. 8), ležící v SV rohu jámy, a menší, téměř kompletní, hrncovitá nádoba otočená dnem vzhůru, spočívající cca 40 cm od něj. Další tři torza zřejmě rovněž hrncovitých nádob stála vedle sebe v JZ rohu objektu (obr. 11, 12). Ve dvou případech se zachovaly pouze spodní části nádoby, poslední z nich se podařilo v laboratoři ze dvou třetin zrekonstruovat. V podloží zde nebyla identifikována spraš, nýbrž další facie jílovitých svahových sedimentů světle hnědožluté barvy.

Z hlediska funkční interpretace představuje zdokumentovaný objekt pravděpodobně pozůstatky tzv. „polozemnice“. Mohlo se tedy jednat o menší dřevo-hliněnou stavbu částečně zapuštěnou pod úroveň tehdejšího terénu. Vzhledem k částečnému porušení objektu erozí a omezené době výzkumu nebylo možné prozkoumat jeho širší okolí a potvrdit tak přítomnost dalších konstrukčních prvků (žlábků, kúlových jam atd.). Přítomnost vnitřní konstrukce nebyla výzkumem prokázána. V rámci oikumeny lengyelské kultury jsou tyto typy staveb poměrně vzácným jevem a vzhledem k menším rozměrům je u nich předpokládána spíše hospodářsko-výrobní než obytná funkce. Analýza získaného archeologického materiálu dovoluje tento objekt spolehlivě datovat do staršího stupně kultury s MMK (Lengyel I).

Druhý ze zmíněných neolitických objektů (501) byl objeven při začišťování báze západního koryta přibližně 11 m JV od výše popsaného objektu 500 (v okolí souřadnice 49.104326° N; 16.150218° E). Vzhledem k větším rozměrům a omezeným časovým možnostem byla prozkoumána pouze jeho východní část, jež byla doposud erozí nejvíce poškozená. Z morfo-metrického hlediska se jedná o nepravidelně oválnou jámu s mírně členitým mísovitým profilem, který byl zdokumentován v ose S-J. Objekt dosahuje délky 415 cm. Maximální dosažená šířka měřená od podélného profilu činila 115 cm, na většině míst však dosahovala nižších hodnot. I přes celkově větší rozměry je objekt relativně mělký. Jeho maximální hloubka nepřesáhla 56 cm. Celková výška pořízeného profilu měřila 73 cm. Tento výškový rozdíl je pak tvořen opět vrstvou svahového sedimentu spočívajícího v nadloží zahroubeného objektu. Charakterizován může být jako vrstva světle hnědošedého jemně plaveného písku obsahujícího v sobě místy facie jemného štěrku a drobné čočky nažloutlého písku (kontext 100).

Výplň samotného objektu obsahovala 4 od sebe navzájem odlišitelné uloženíny. Svrchní partii tvořil tmavě šedohnědý jíl s ojedinělými uhlíky a drobnými hrudkami mazanice (kontext 104). Pod ním ve středu objektu nápadně vyčnívala tenká vrstvička světle šedožlutého plastického jílu silně nabohaceného uhlíky (kontext 105). Na bázi jámy pak spočívaly dvě vzájemně se prostorově vylučující uloženíny. První z nich (kontext 106) lze klasifikovat jako světle hnědožlutý jíl s ojedinělými uhlíky, druhou (kontext 107) jako jemně plavený světle hnědožlutý písčitéj jíl bez dokladů výskytu uhlíků či jiných příměsí. Z pohledu distribuce archeologického materiálu v rámci výplně objektu byla pozorována zřetelná vazba na svrchních 15 cm, v rámci kterých se nacházela většina získaných nálezů. Za zmínku stojí také umístění většího torza znotěky – ručního kamenného mlýnku na povrchu výplně objektu v jeho severní části (obr. 9).

Z objektu byla získána menší kolekce silně fragmentarizované keramiky a štípané kamenné industrie (obr. 17). Mezi keramickými jedinci stojí za pozornost několik dochovaných profilů miniaturních nádob (obr. 13, 14, 15) a masivní keramická nožka, která pochází patrně

z ženské figurální plastiky. Nožka má vymodelované chodidlo nohy a prostor kolena je zvýrazněn drobným výčnělkem. Štípanou kamennou industrii reprezentuje vyjma souboru čepelí a mikročepelí hned několik precizně zhotovených krčkovitých vrtáků. Objekt 501 předběžně interpretuje jako rozsáhlejší sídlištní jámu snad s funkcí hliníku a datujeme jej rovněž do staršího stupně kultury s MMK.

Přehled získaného archeologického materiálu z obou mladoneolitických objektů sumarizuje tabulka 4.

5. Výsledky geofyzikálního průzkumu

V červnu 2018 proběhl v prostoru pláže georadarový průzkum (obr. 19) v místech již zjištěných struktur KSA a KSB a severně a severovýchodně od nich. Cílem průzkumu bylo lokalizovat a identifikovat další potenciální kamenné struktury či jiné anomálie archeologického charakteru.

Průzkum zachytil několik potenciálních shluků kamenů, které se koncentrují v jihozápadní části zkoumané plochy a pokračují i mimo zkoumanou plochu (obr. 20). Tyto objekty jsou viditelné v hloubce 20–50 cm, nejlépe pak v hloubce 35 cm; od 60 cm se projevují už pouze pedologické a geologické struktury.

Dva z těchto potenciálních shluků kamenů můžeme identifikovat s již prozkoumanými strukturami KSA a KSB, jedna se nachází jihovýchodně již známých struktur. Objekt, resp. nehomogenita zachycená jihovýchodně (zeleně ohraničená) je pravděpodobně pedologického původu, ač ani zde nemůžeme vyloučit přítomnost kamenných prvků. Stejně tak v případě objektu v prostoru na KSB, který byl zachycen pouze okrajově, se v tuto chvíli můžeme pouze domnívat, že by se mohlo jednat o další potenciální kamennou strukturu.

6. Závěr

Drobné sondáže v letech 2016–2017 a výzkum v roce 2018 přispěly k upřesnění poznatků o planigrafii kamenných struktur (KSA a KSB) a rozsahu koncentrace AC1. Sběr v erozních korytech naznačuje pokračování osídlení v obou fázích epigravettienu (fáze AC i KS), zejména v horní části východního koryta, které bude třeba nadále pečlivě sledovat, aby se podařilo zachytit další paleolitické intaktní situace vhodné pro výzkum. Sledovat bude třeba i pomalu se zahlubující koryta mezi koryty východním a západním, kde eroze dosud nedosáhla hloubek, ve kterých předpokládáme paleolitické polohy. Georadar naznačil přítomnost další kamenné struktury také nedaleko struktur již zkoumaných (na pláži). Tuto potenciální strukturu bude třeba ověřit sondou – zejména mocnost nadložních sedimentů, aby bylo možné s předstihem realizovat její odkryv.

Začištění západního koryta odhalilo dva objekty z období kultury s Moravskou malovanou keramikou, která byla již dříve doložena nálezy v prostoru lokality. Objekty naznačují přítomnost zemědělské osady v polovině 5. tisíciletí před Kristem.

Lokalita bude sledována i nadále.

Literatura:

Škrdla, P. 2013: *Mohelno*. Rukopis Nálezové zprávy uložené v Archivu AÚ AV ČR v Brně pod č. j. 504/2013.

Škrdla, P., Nikolajev, P., Rychtaříková, T. 2013: *Mohelno*. Rukopis Nálezové zprávy uložené v Archivu AÚ AV ČR v Brně pod č. j. 4096/2013.

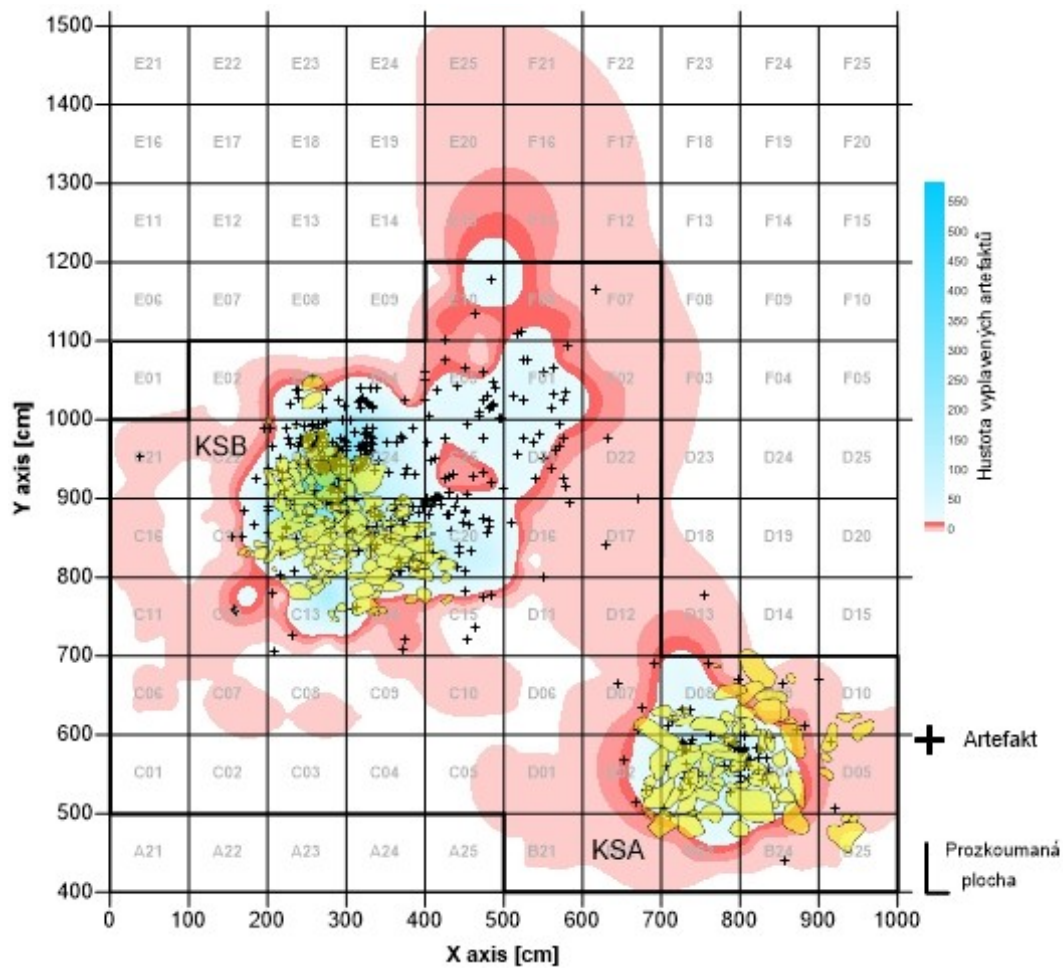
Škrdla, P., Bartík, J., Eigner, J., Rychtaříková, T., Nikolajev, P., Nývltová Fišáková, M. 2014: *Mohelno*. Rukopis Nálezové zprávy uložené v Archivu AÚ AV ČR v Brně pod č. j. 1962/2014

Škrdla, P., Rychtaříková, T., Eigner, J., Bartík, J., Nikolajev, P., Vokáč, M., Nývltová Fišáková, M., Čerevková, A., Knotková, J. 2014: Mohelno-Plevovce: Lokalita osídlená v průběhu posledního glaciálního maxima a pozdního glaciálu. *Archeologické rozhledy* 66, 243-270.

Škrdla, P., Nejman, L., Bartík, J., Rychtaříková, T., Nikolajev, P., Eigner, J., Nývltová Fišáková, M., Novák, J. & Polanská, M., 2016: Mohelno. A terminal Last Glacial Maximum industry with microlithic tools made on carenoidal blanks. *Quaternary International* 406A: 184–194.

Obr. 1: Pohled na lokalitu před zahájením záchranného výzkumu v roce 2018.

Obr. 2: Kamenné struktury KSA a KSB.

Obr. 3: Oblast kanálové eroze.

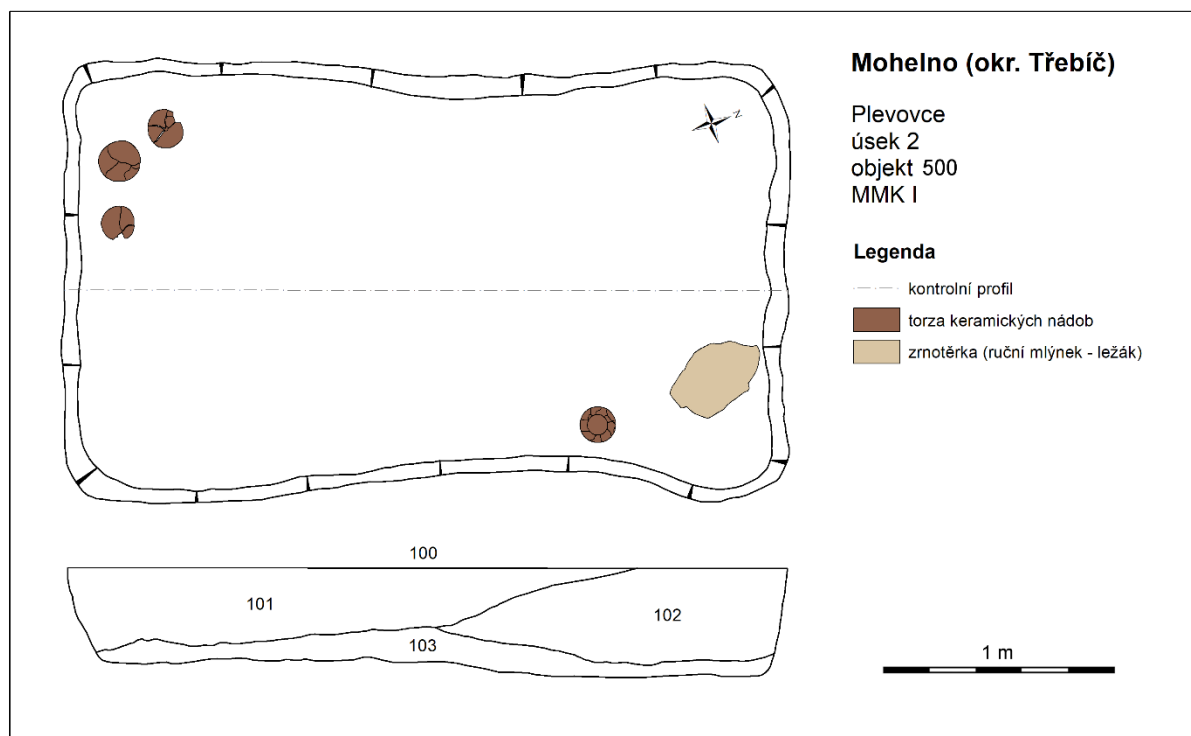
Obr. 4: Pohled na východní erozní koryto v průběhu čištění.

Obr. 5: Pohled na západní erozní koryto v průběhu čištění.

Obr. 6: Objekt 500 po odkrytí jeho východní poloviny od nánosů svahových a splachových sedimentů.

Obr. 7: Celkový půdorysný plán a stratigrafie zásypu objektu 500.

Obr. 8: Objekt 500 v průběhu exkavace. V severovýchodním rohu objektu lze vidět v poloze in-situ spodní díl většího ručního mlýnku a menší hrncovitou nádobu otočenou dnem vzhůru.

Obr. 9: Pohled na objekt 501 po exkavaci jeho východní poloviny.

Obr. 10: Výběr keramických nálezů z objektu 500.

Obr. 11: Torzo spodní části hrncovité nádoby ležící v JZ rohu objektu 500.

Obr. 12: Torzo spodní části hrncovité nádoby ležící v JZ rohu objektu 500.

Obr. 13: Maximální výduť hrncovité nádoby opatřená drobným rohatým uchem z objektu 501.

Obr. 14: Fragментy mís opatřených výčnělky z objektu 501.

Obr. 15: Torzo miniaturní nádoby z objektu 501.

Obr. 16: Štípaná kamenná industrie z objektu 500.

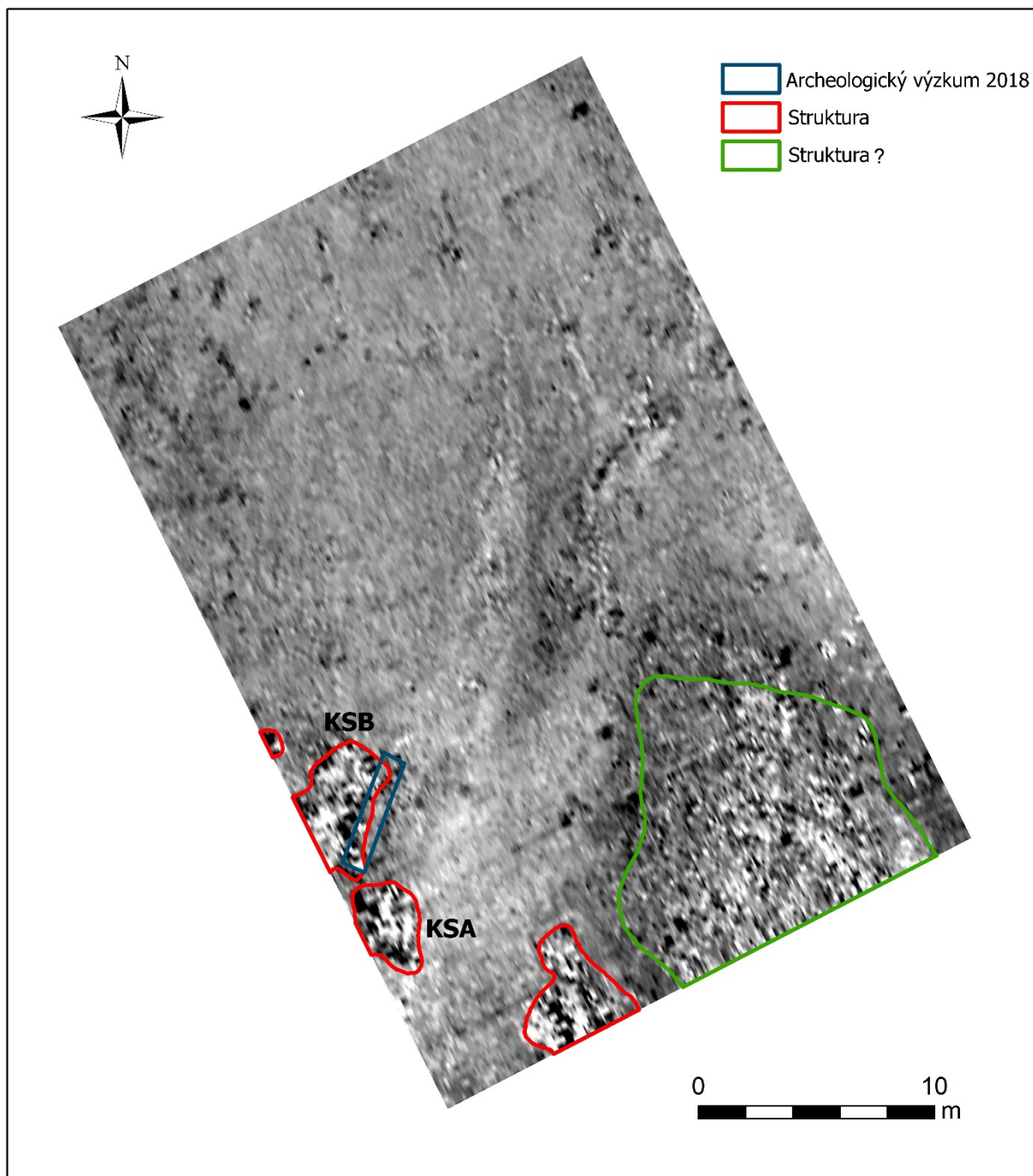
Obr. 17: Štípaná kamenná industrie z objektu 501.

Obr. 18: Broušená kamenná industrie z objektu 500.

Obr. 19: Průzkum pomocí georadaru.

Obr. 20: Výsledky geofyzikálního průzkumu.

ID	X	Y	surovina	technologie	typologie	rok
1	400	1060	KL-I	UST		2016
2	473	1060	KL-I	SUROP		2016
3	450	1065	KRIST	UST		2016
4	484	1017	KRIST	ZLM		2016
5	486	1017	QUARTZ	UST		2016
6	484	1017	KRIST	MUST		2016
7	482	1014	KRIST	MUST		2016
8	487	1048	KRIST	ZLM		2016
9	490	1040	KRIST	TYP	ES	2016
10	498	1001	KRIST	SUROP		2016
11	495	1002	KRIST	UST		2016
12	488	1019	ZVET	UST		2016
13	469	1003	KRIST	UST		2016
14	479	1030	QUARTZ	SUROP		2016
15	468	1009	KRIST	ZLM		2016
16	440	1043	QUARTZ	UST		2016
17	400	1050	KRIST	ZLM		2016
18	425	1100	KRIST	CEP		2016
19	400	1025	ZVET	JD		2016
20	479	1030	KRIST	SUROP		2016
21	475	975	KRIST	UST		2016
22	475	1025	KRIST	ZLM		2016
23	405	1005	KRIST	UST		2016
24	415	1038	KRIST	UST		2016
25	550	1060	KRIST	SUROP		2016
26	581	1093	KRIST	UST		2016
27	563	1065	KRIST	TYP	ES	2016
28	513	1031	KRIST	UST		2016
29	530	1075	QUARTZ	SUROP		2016
30	564	1033	QUARTZ	JD		2016
31	454	993	SGS	TYP	ES	2016
32	538	970	ZVET	ZLM		2016
33	412	950	SGS	TYP	ES	2016
34	453	905	KRIST	UST		2016
35	425	975	KRIST	SUROP		2016
36	403	900	KRIST	ZLM		2016
37	380	880	KRIST	UST		2016
38	540	925	KRIST	SUR		2016
39	464	1134	SGS	MUST		2016
40	545	980	KRIST	ZLM		2016
41	565	960	QUARTZ	UST		2016
42	570	995	KRIST	ZLM		2016
43	550	950	KRIST	TYP	ES	2016
44	570	965	KRIST	ZLM		2016
45	461	928	KRIST	UST		2016
46	518	955	KRIST	UST		2016

47	484	919	KRIST	SUR		2016
48	475	932	KRIST	UST		2016
49	500	912	KRIST	SUR		2016
50	580	915	ZVET	CEPZL		2016
51	561	939	KRIST	ZLM		2016
52	584	895	QUARTZ	SUROP		2016
53	482	865	QUARTZ	UST		2016
54	483	872	QUARTZ	UST		2016
55	550	800	KRIST	UST		2016
56	517	1110	KRIST	USTMR		2016
57	411	831	ZVET	SUROP		2016
58	523	1111	SGS	BSPALL		2016
59	425	975	KRIST	UST		2016
60	425	1075	QUARTZ	UST		2016
61	575	975	SGS	TYP	ODSTEP	2016
62	475	975	QUARTZ	UST		2016
63	525	975	KRIST	SUROP		2016
64	425	975	KRIST	UST		2016
65	475	975	RAD	TYP	ES	2016
66	475	875	ZVET	USTMR		2016
67	525	1075	KRIST	UST		2016
68	425	925	KRIST	UST		2016
69	475	975	ZVET	UST		2016
70	475	975	KRIST	UST		2016
71	525	1025	KRIST	TYP	ODSTEP	2016
72	560	1015	MJR	USTMR		2016
73	580	1035	KRIST	MJD		2016
74	575	925	QUARTZ	UST		2016
75	475	875	KRIST	SUR		2016
76	525	1025	KRIST	SUROP		2016
77	575	1025	KRIST	ZLM		2016
1	484	1178	QUARTZ	UST		2017
1	633	977	Krist	JD		2018
2	618	1164	KRIST	UST		2018
3	631	842	KRIST	UST		2018

Tab. 1: Zaměřené artefakty

Suroviny:

SGS	eratický silicit
QUARTZ	křemen
KRIST	křišťál
ZVET	křemičitá zvětralina serpentinitu
RAD	radiolarit
KL-I	rohovec typu Krumlovský les, varieta I

Technologie:

TYP	nástroj
JD	jádro
SUR	surovina
SUROP	surovina s doklady opracování
UST	úštěp
USTMR	úštěp s místní retuší
MUST	mikrouštěp
CEP	čepel
CEPZL	zlomek čepel
ZLM	zlomek
BSPALL	rydlový odpad

2016			
ID	X	Y	
K1	490	1019	?, zubovina
K2	470	1023	?, zubovina
K3	578	970	?, zubovina
K4	520	925	kůň, zubovina
K5	414	840	kůň, zubovina
2018			
ID	X	Y	
K1/2018	619	950	kůň, zubovina
K2/2018	623	800	kůň, zubovina
K3/2018	625	937	kůň, zubovina
K4/2018	667	984	kůň, zubovina

Tab. 2: Soupis zaměřeného osteologického materiálu

čtverec	X	Y	počet
2016			
E02a	125	1075	0
E02b	175	1075	0
E02c	125	1025	0
E02d	175	1025	1
E05a	425	1075	11
E05b	475	1075	0
E05c	425	1025	34
E05d	475	1025	25
E10d	475	1125	5
E23a	225	1475	0
F01a	525	1075	37

F01b	575	1075	9
F01c	525	1025	44
F01d	575	1025	32
F06c	525	1125	12
2017			
E10a	425	1175	0
E10b	475	1175	33
E10c	425	1125	14
F02a	625	1075	3
F02c	625	1025	10
F06a	525	1125	6
F06b	575	1175	0
F06d	575	1125	13
2018			
F02b	675	1075	4
F02d	675	1025	3
F07a	625	1175	1
F07b	675	1175	1
F07c	625	1125	1
F07d	675	1125	1
D17a	625	875	4
D17b	675	875	1
D17c	625	825	1
D22a	625	975	5
D22b	675	975	3
D22c	625	925	1
D22d	675	925	1

Tab. 3: Soupis artefaktů ve výplavu

objekt/druh nálezu	500	501
keramika	217	154
štípaná industrie	29	28
broušená industrie	2	1
ostatní makrolitická industrie	11	4
mazanice	6	4
Σ	265	191

Tab. 4: Přehled nálezů získaných při záchranném výzkumu objektů kultury s MMK.